

NorFor Plan - NorFor IT

”Det nye nordiske forvurderingsystem
indkapslet i et effektivt IT-system ”

Gunnar Gudmundsson, Island

NÖK-möte, Ruka, Finland, 2.8. 2006

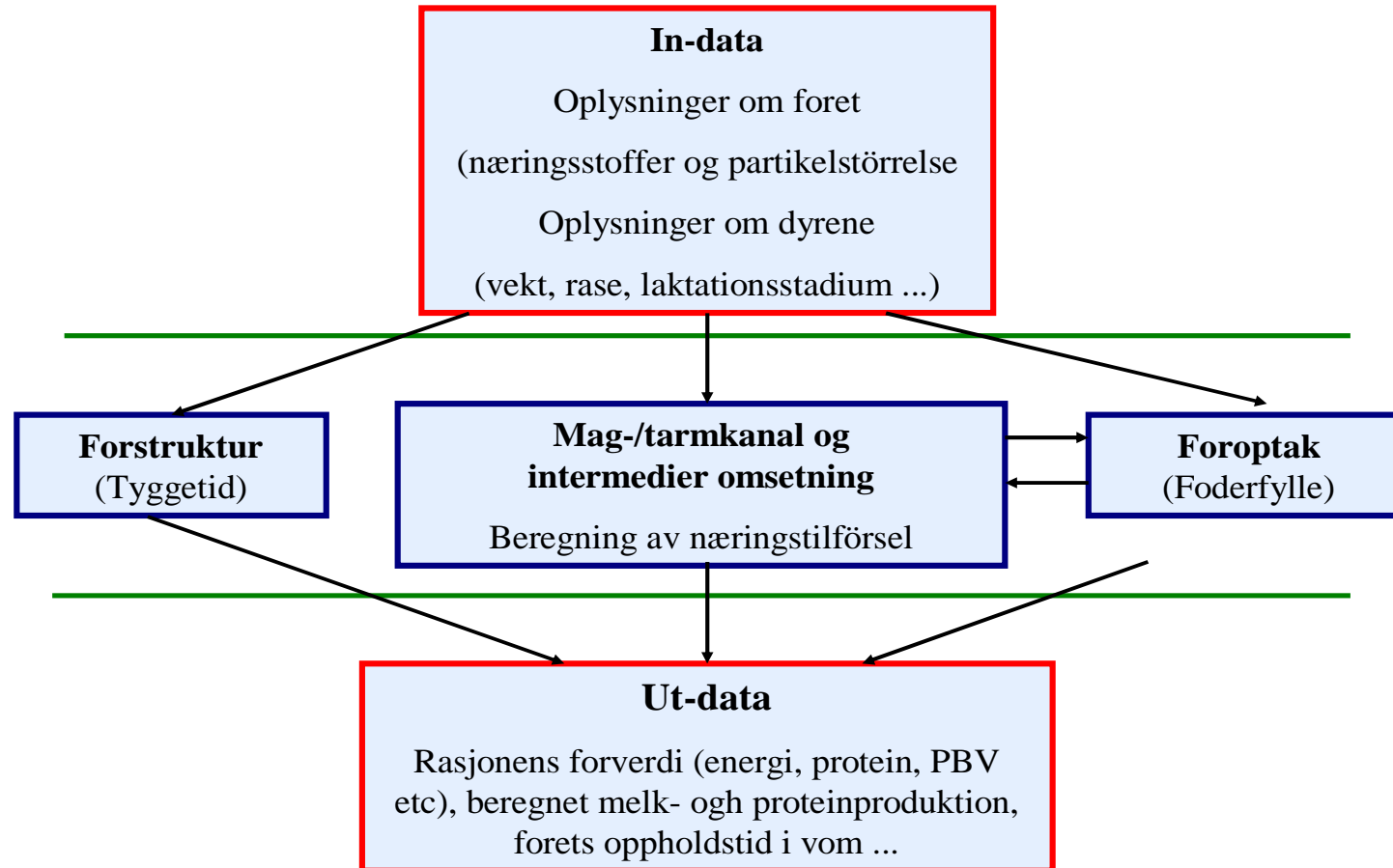
Bakgrunn – utvikling av NorFor Plan

- Startskuddet: NBC-Husdyr
- Samarbeidsprosjekt (D, Í, N og S)
- Forskning – ny viten – praktisk anvendelse
- Forsknings samarbeide – videre utvikling
- Nordisk fodringspraksis - strategi

NorFor Plan

- Modell som beskriver intermedier omsetning i mage og tarm
- Foropptak – beregnet opptakskapasitet
- Struktur – vomfunksjon / tyggetid
- Forrespons, - i melk, melkeprotein o.fl.
- Foroptimering (pris, næringsstoffer)

Översikt av NorFor Plan

Indata - dyroplysninger

Dyret

- Rase
- Aktuell levendevekt
- Tilvekst hos kviger og 1. k. kyr
- Forventet voksenvekt
- Vekt og hull ved kalvning
- Dager etter kalvning
- Drektighetsdag

Avdrått

- Avdråttsnivå i besetningen (kg EKM/årsku)
- Melkeavdrått (kg melk/dag)
- Melkens sammensetning (protein, fett og melkesukker)

Indata – om foret

- Behandlig (finmalt, grovmalt, krossat, hakket, uhakket)
- Partikkelstørrelse
- Ensileringsprodukter
- Kjemisk sammansetning
- Nedbrytningshastighet i vom (stivelse, NDF og protein)
- Fordøjelse av organisk stof

Utdata fra NorFor Plan

- Forrasjonskontroller; AATp, PBVp, NEI, AAT/MJ, tuggningstid (min/kg ts), stärke, råprotein, NDF....
- Beregnet foroptak, kg TS/dag
- Beregnet produksjonsrespons; kg EKM/dag, g melkeprotein/dag
- Bygger på hvordan modellen anvendes

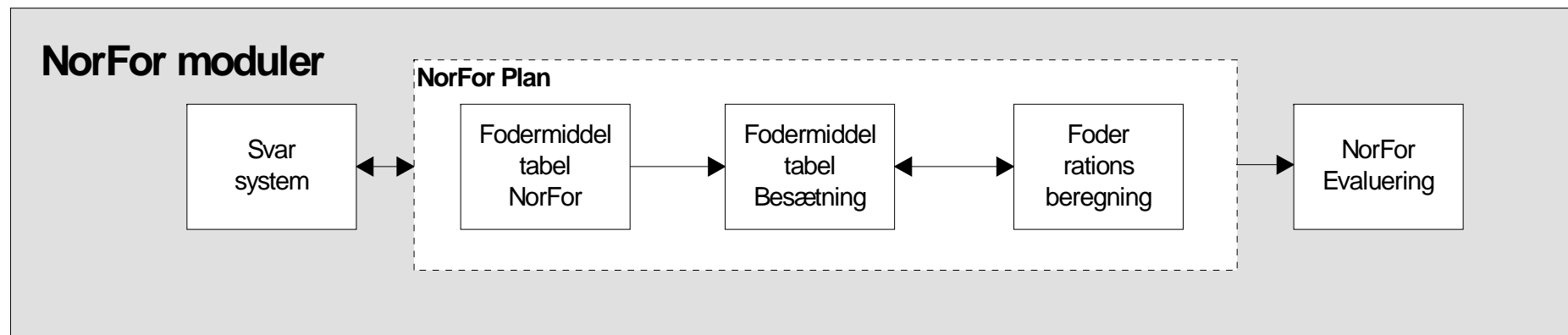

NorFor's hoveddeler

- NorFor Plan
  - NorFor Evaluering (Karoline)
- NorFor - IT

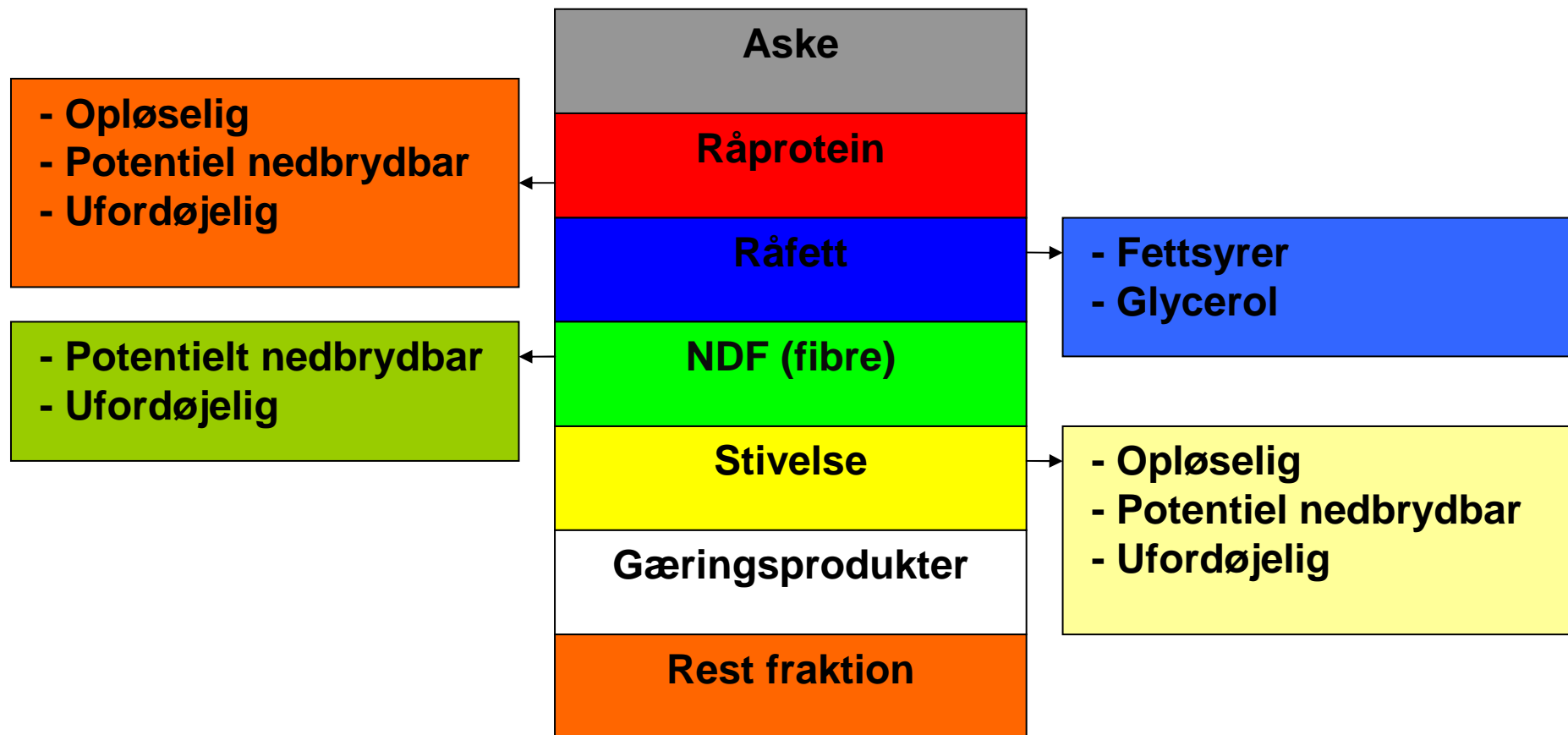
NorFor Systemet

NorFor - IT

- Effektivt planlegningssystem:
- Ny nordisk formiddeltabell (FMT / FST)
  - En felles formiddeltabell
  - Formiddeltabell for besetningen
- Foranalyzesystem (FAS)
- Forrasjonsberegner (FRB / FRC)
- Foroptimering

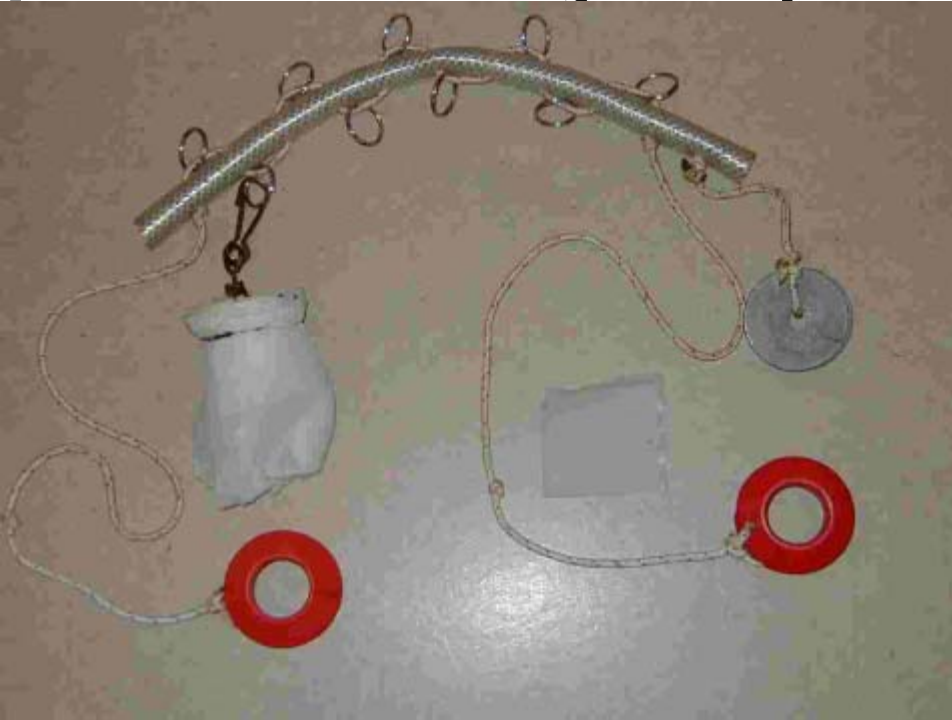
Ny opdeling av for - foranalyse

Nye analyseparametre i NorFor

Parameter	Forkortelse	Metode
Opløseligt råprotein	sCP	Buffer/NIR
Ufordøjelig NDF	iNDF	NIR
Potentiel nedbrydbar NDF	pdNDF	= 1000 – iNDF
Nedbrydningshastighed NDF	kdNDF	Beregnes

Nedbrydning i vom måles med nylonposemetoden

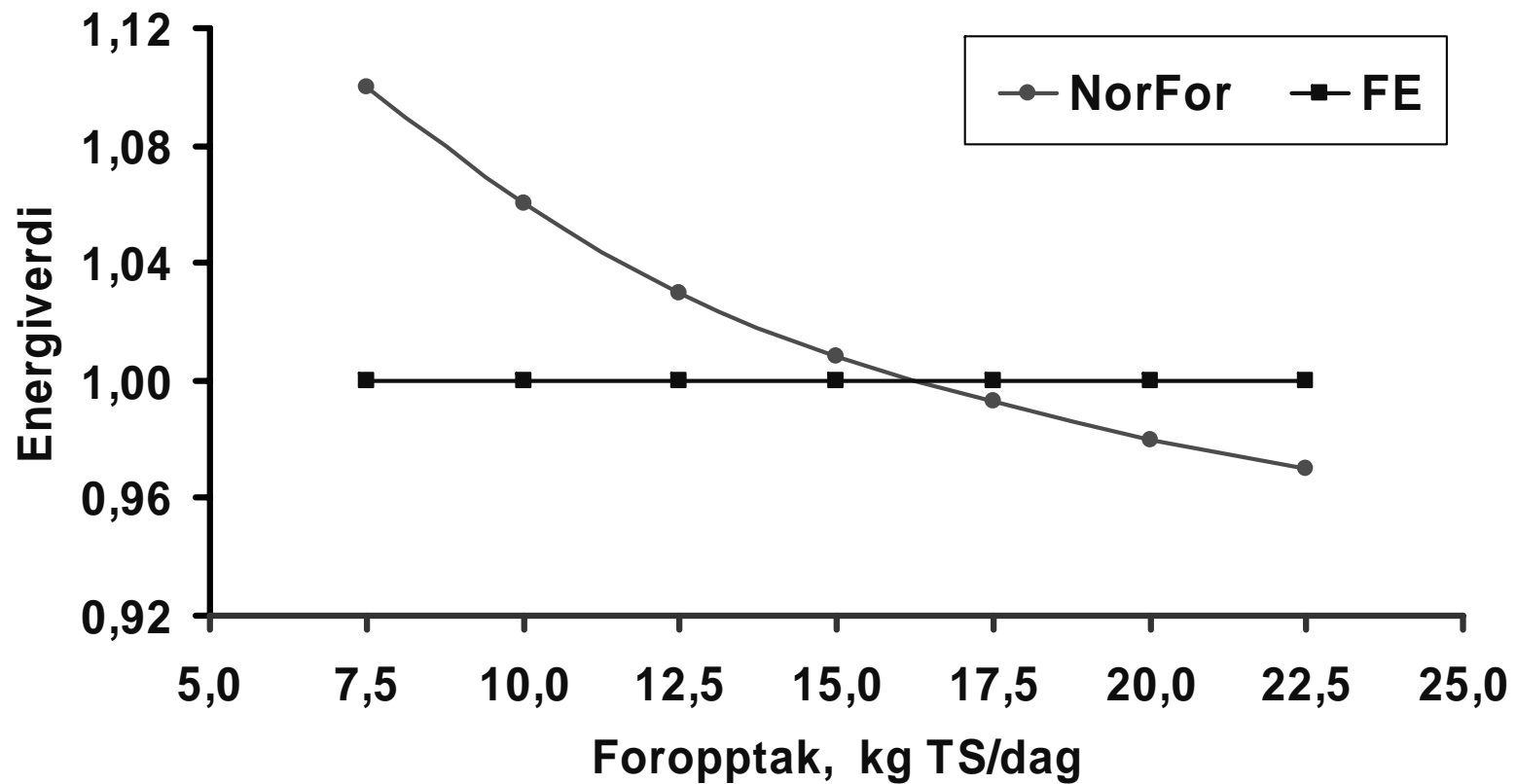
Felles nordiske analysemetoder og fórmiddeltabell

- **Harmonisering og udvikling af analysemetoder**
- **To årlige ringtest mellem 17 laboratorier i Danmark, Sverige, Norge, Island, Finland, Letland og Holland**
- **Årlig laboratoriekonference**
- **Felles Nordisk Fórmiddeltabel**

Ny viden – ny teknikk – ny hjelperedskap

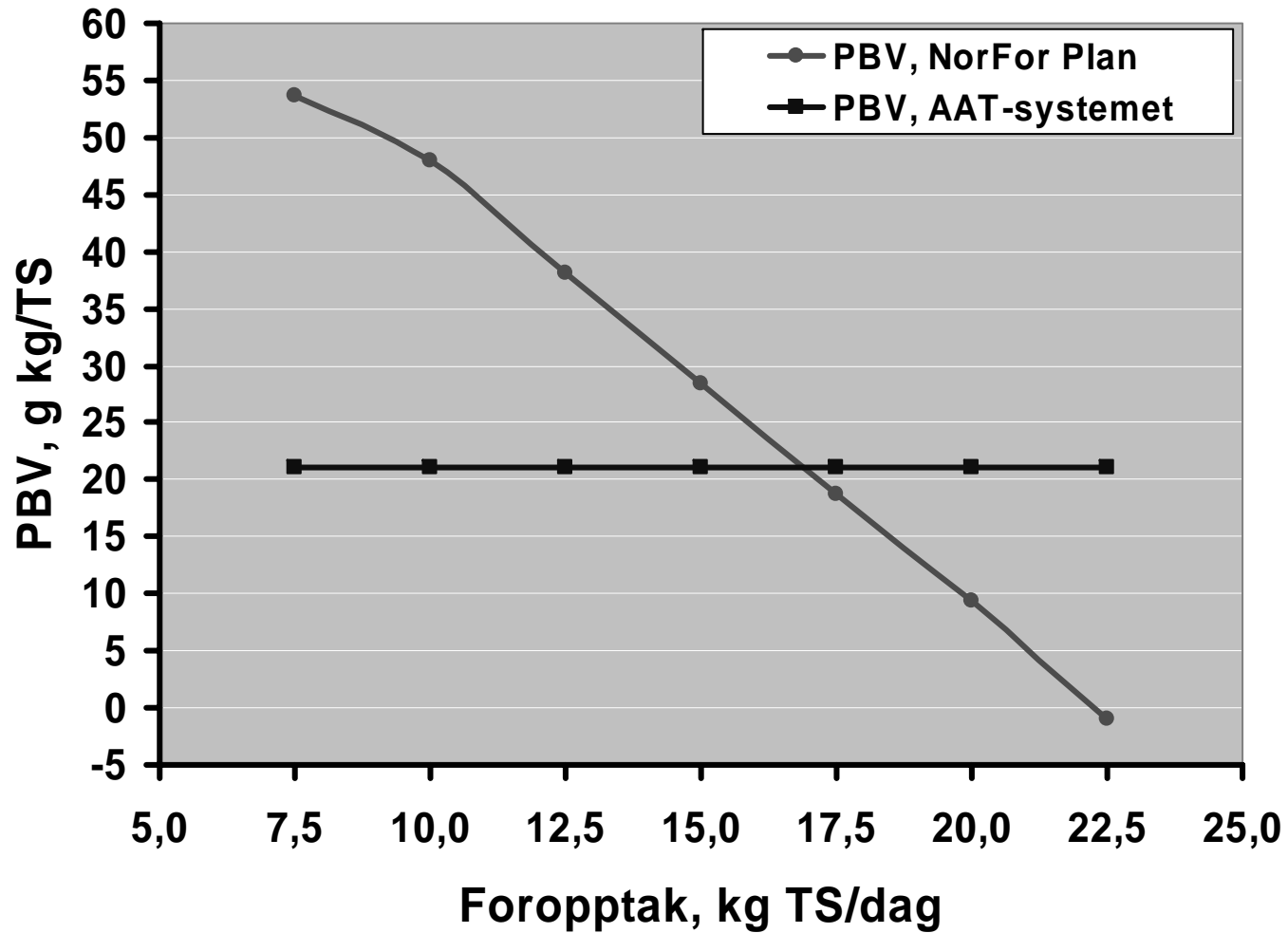

Energiverdien af et formiddel falder med stigende fornivå

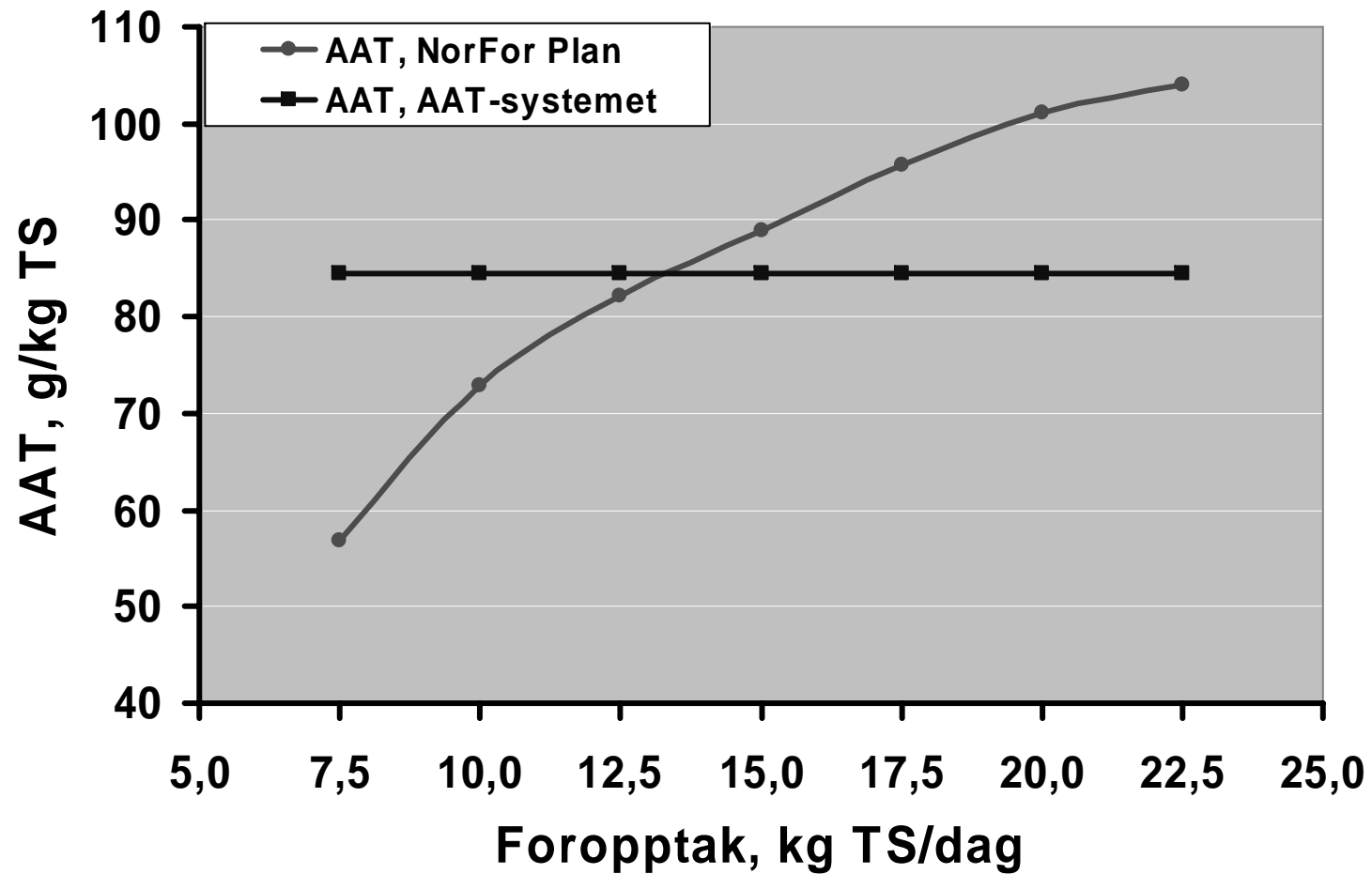

PBV-verdien falder med fornivået

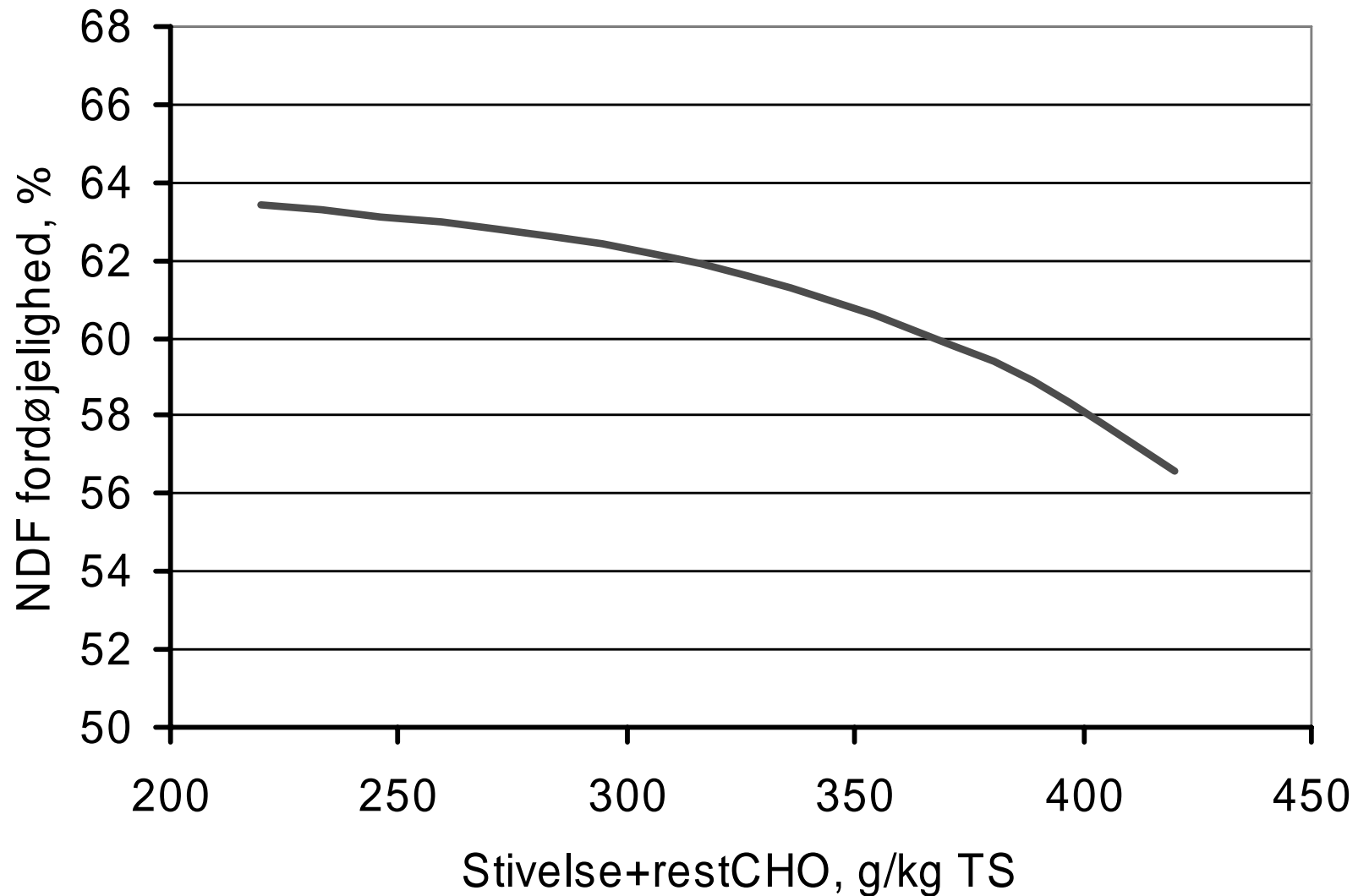

AAT-verdien stiger med fornivået

Stivelse+restfraktion senker fordøjeligheden af NDF

Standard foderverdier i to referencesituationer

Kløvergrassurfor:

Foropptak

---

8 kg tørstof

20 kg tørstof

Nettoenergi, MJ

7,11

6,25

AAT, g

60

76

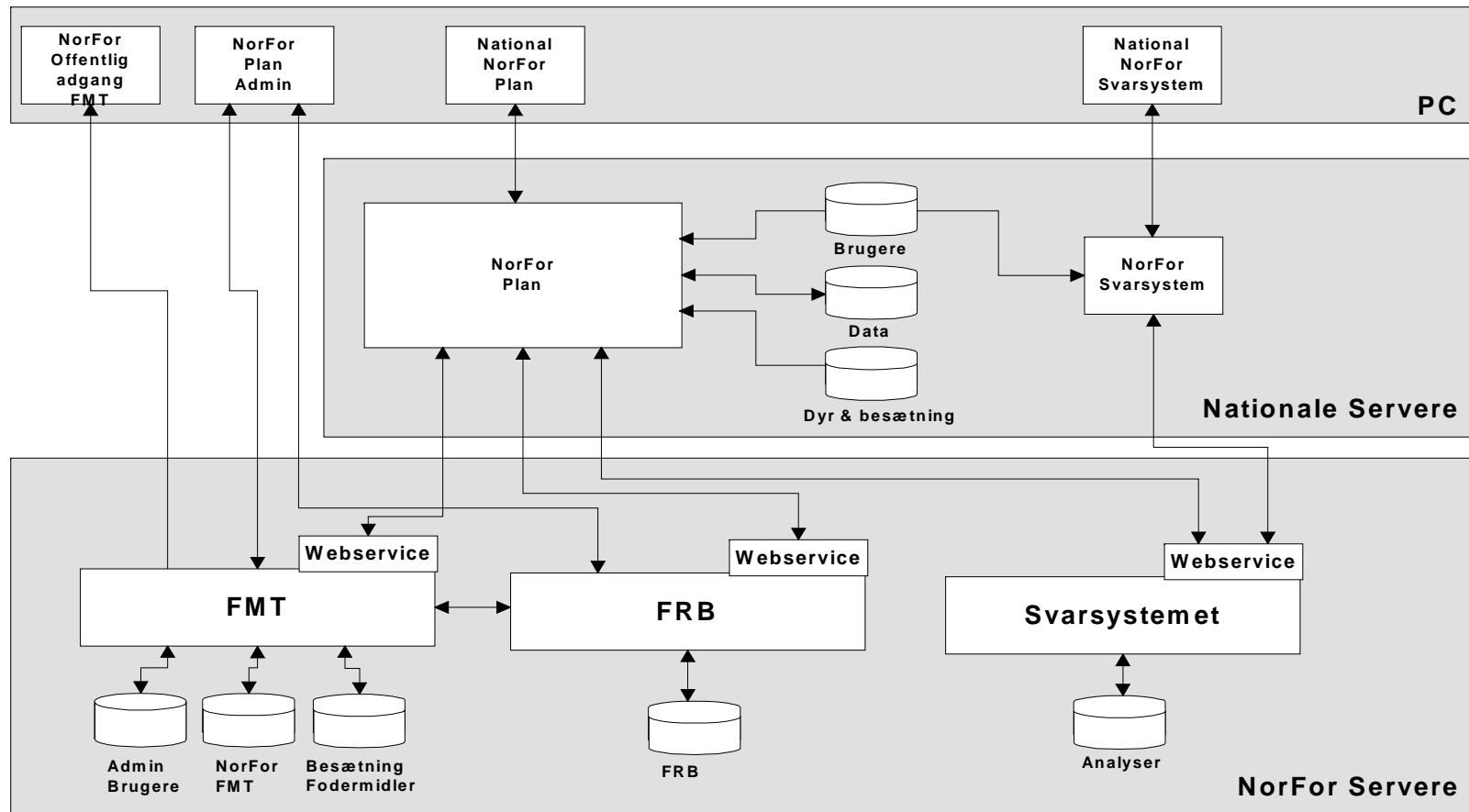
PBV, g

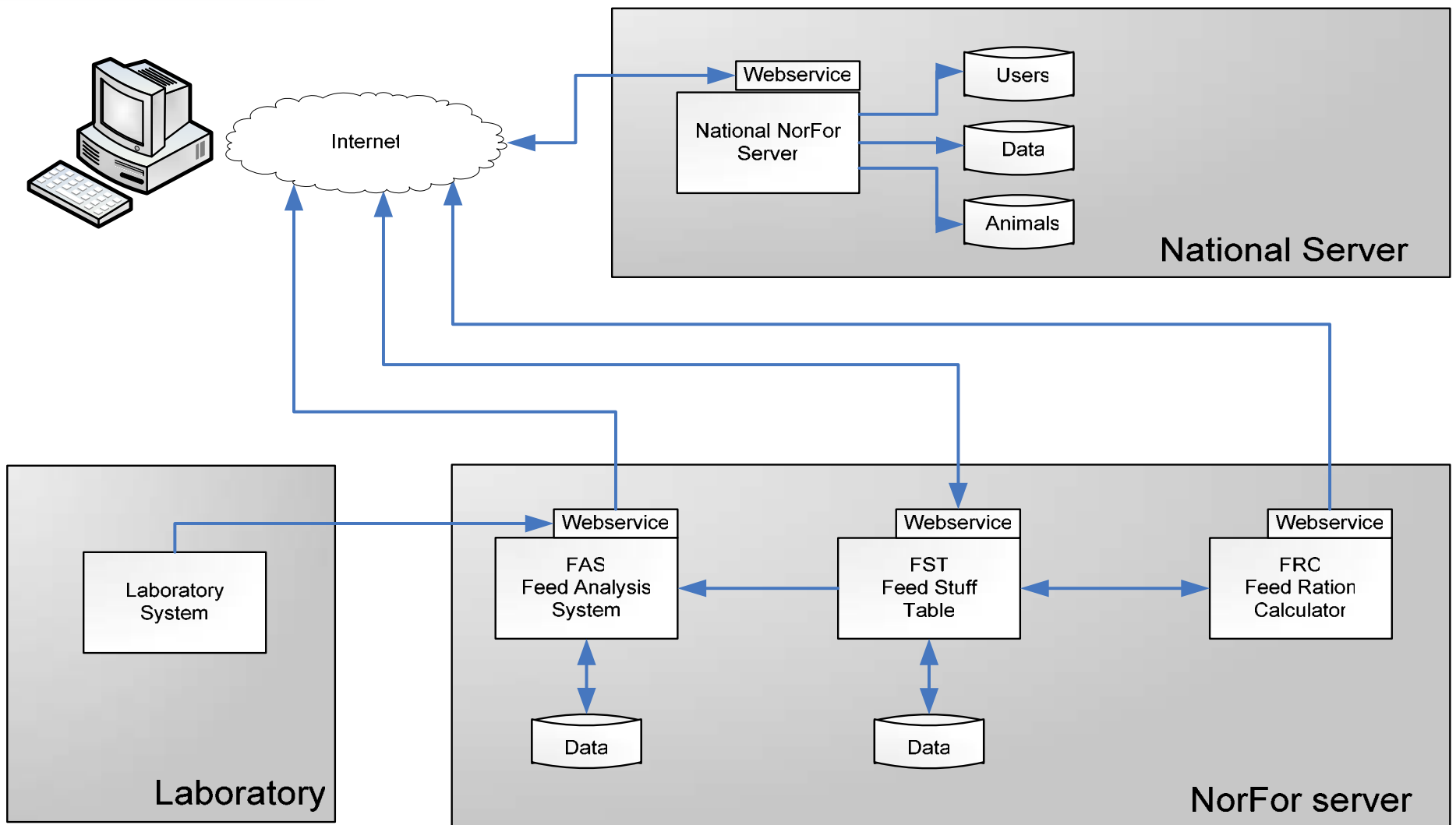
72

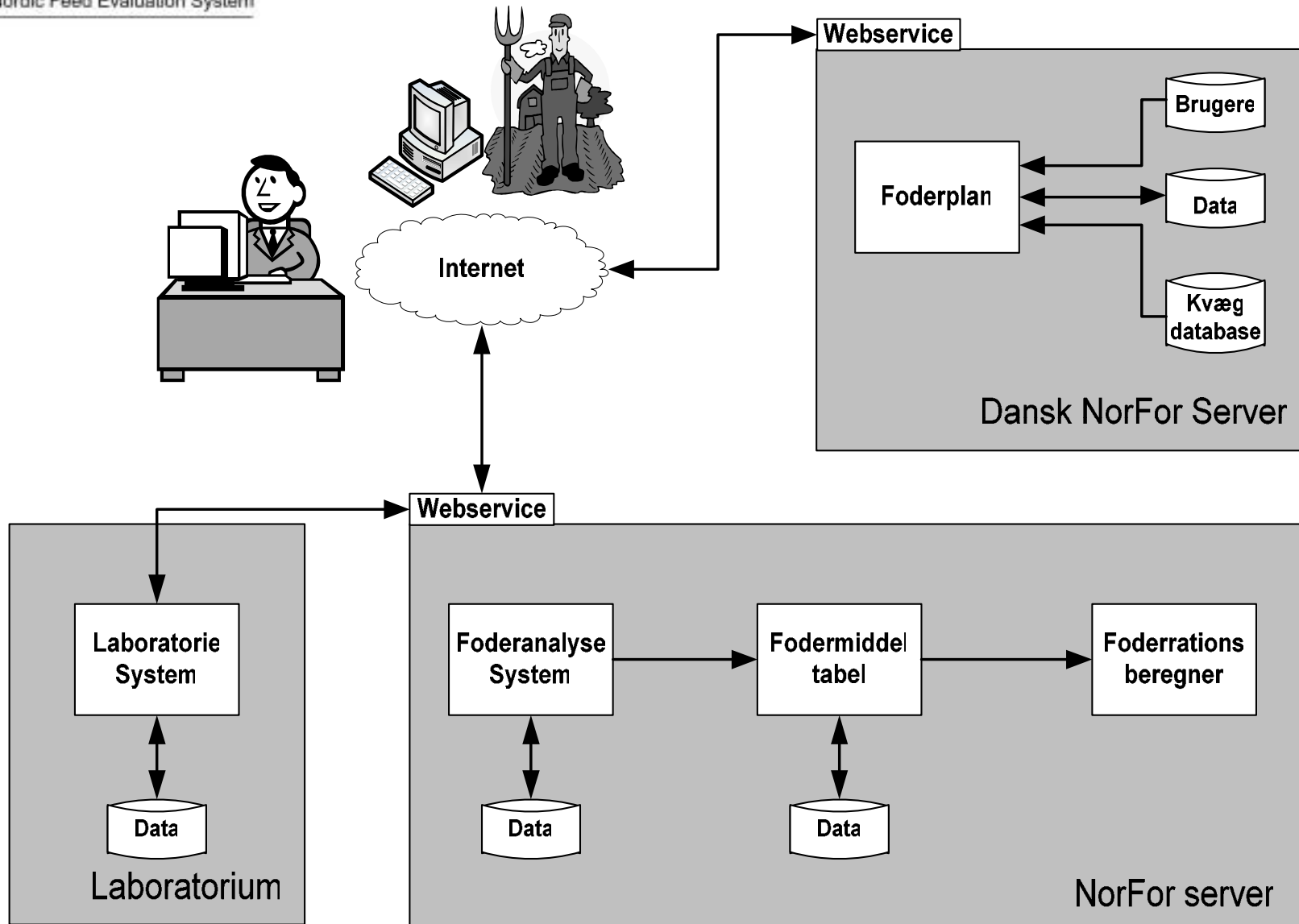
48

NorFor Plan on line

Grundlag

Prognose Parametre ...
 Kvægdatabase
 Manuelt

Foringsprincip

Princip: Fuldfoder - TMR1

Skilt: Slagtekøer
 Afgørelse

Grundoplysninger

Race: Tung, SDM-DH
 Opsætning: Løsdrift
 Grundblanding, høj andel
 Afgørelse

Fødningsniveau (EKM): 9.500
 Alder 1. kælving (md): 26,0
 Start forberedelse kælvekvier (uger): 8
 Fuld ved godning, 1. kalvs: 3,50
 Fuld ved godning, øvrig kalvs: 3,50
 Raceandel jersey (%): 0
 Andel 1. kalvs (%): 40
Standard

Opdeling af malkende

Fodergruppe	1. kalvs	Øvrige	I alt	1.Klv
☒ Malkende	0	0	0	☐

Opdeling af ikke-malkende

Fodergruppe	I alt
☒ Goldkøer	0
☒ Højdrægtige	0
☒ Kælvekvier	0

Fodring pr. dyr pr. dag			Malk	Gold	Højdr	Klv.kv	Gns. pr. dag		
Fødemiddel	Enhed	Øre/kg	*Tildelt	*Tildelt	*Tildelt	*Tildelt	Min	*Tildelt	Max
Byg	Kg ts.	100,0						0	
Iskage, 10% fedt, be..	Kg ts.	122,0	1,2					0,3	
Iskrå	Kg ts.	150,0	3,2					0,8	
Vergræsens., middel...	Kg ts.	25,8	5,0	4,7	5,2	5,0		5,0	
Sensilage, middel FK	Kg ts.	22,5	11,9	2,4	2,4	2,2		4,7	

Parameter	Enhed	Opt.	Tildelt	Tildelt	Tildelt	Tildelt			
Pr. MJ	g/MJ	☒	17,5	0,0	0,0	0,0			
RGibalance	%	☒	99,5	100,5	100,5	100,5			
	Øre/dag	☐	1881	503	539	508			
Proteoptagelse	Fylde l...	☒	8,3	3,2	3,4	3,2			
Proteind	min./kg...	☐	40	53	53	54			
Phosphor	g/dag	☐	43	13	14	14			
Kalium	g/dag	☐	85	24	26	24			
Silicium	g/dag	☐	85	43	47	45			
Calcium	g/kg TS	☐	178	109	104	100			
Phosphor	g/kg TS	☐	350	410	410	411			
Proteinsyrer	g/kg TS	☒	20	16	16	16			
Proteinf	g/kg TS	☒	15	40	40	40			
Proteinfoder	kg tørst...	☐	4,4	0,0	0,0	0,0			
Proteinstof	kg tørst...	☐	21,3	7,1	7,6	7,2			
Proteinto energi til laktation...	MJ/kg...	☐	6,96	7,34	7,28	7,21			
Proteinsbelastning	g/kg N...	☒	0,80	0,49	0,48	0,47			

Vis Min/Max Vis fodermidler i Kg/Gram

Optimer test

Vis udskrift

Optimer

Opret blanding...

Tilvælg fodermiddel...

Gem

Rediger Vis Foretrukne Funktioner Hjælp

Fodermiddeltabellen - 73714 Jan Søgård Poulsen - Online

Filer Rediger Vis Test Hjælp

Besætning: 73714 Jan Søgård Poulsen Søg på navn eller kode Vis/skjul: Udvælg på: Leverandører...

Besætning

Rediger fodermiddel - Majsensilage, middel FK - 006-0308-001

Generelt Alle foderparametre Udvalgte Foderparametre

Udvalgte næringsstoffer og andre foderparametre

Standard-revideret Udvalg foderparametre

Parameternavn	Enhed	Indhold	Kilde
Pris pr. MJ	øre/MJ	10,0	Standard
Pris pr. kg	øre/kg	22,5	Standard
Tørstofindhold	g/kg	330	Standard
Aske	g/kg TS	36	Standard
Råprotein	g/kg TS	79	Standard
Opløselig råprotein	g/kg råprotein	565	Standard
Ammonium kvælstof	g N/kg N	40	Standard
Råfedt	g/kg TS	22	Standard
NDF	g/kg TS	390	Standard
Ufordøjelig NDF	g/kg NDF	170	Standard
Stivelse	g/kg TS	293	Standard
Total syre	g/kg TS	62	Standard
Restfraktion	g/kg TS	113	Standard
Tyggetid	min./kg TS	47	Standard
Fyldeværdi laktation	FVL/kg TS	0,43	Standard

Vis udskrift... Tilbage til standard << < 006-0308-001 Majsensil 1 af 1 > >> Gem Gem og luk Annuller

Filtrering på kilden fjernet

Rediger Kopier Slet Opret blanding Tilføj fodermiddel

Kode
001-0008-
002-0057-
006-0229-
006-0230-
006-0244-
006-0245-
006-0293-
006-0301-
006-0302-
006-0303-
006-0307-
006-0308-
006-0309-
006-0315-
006-0386-

DF	Sti g/l
310	
0	
96	
155	
400	
480	
220	
246	
276	
310	
148	
170	
197	
402	
319	

Generelt | Dyre og grundoplysninger | **Fodring**

Tildeling pr. dyr pr. dag			Malk			Gold			Højdr			Klv.kv			Gns.	
Fodermiddel	Enhed	Øre/kg	Min	*Tildelt	Max	Min	*Tildelt	Max	Min	*Tildelt	Max	Min	*Tildelt	Max	Min	*T
Vårbyg	Kg ts.	100,0		1,3												
Rapskage, 00, 13% fedt	Kg ts.	122,0		0,4			0,1									
Sojaskrå	Kg ts.	150,0		0,8			2,2			2,2				2		
Kløver-græsens., høj FK...	Kg ts.	26,5		18,6												
Majs- ensilage, middel FK	Kg ts.	25,0														
Vårbyg - halm	Kg ts.	39,5					9,3			10,3				9,7		
Type 2, granuleret	Kg ts.	275,0					7,7			3,2				1,2		

Parameter	Enhed	Opt.	Min	Tildelt	Max	Min	Tildelt	Max	Min	Tildelt	Max	Min	Tildelt	Max
AAT pr. MJ	g/MJ	☒	15,0	15,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0	
Energibalance	%	☒	99,5	99,5	100,5	99,5	100,5	100,5	99,5	100,5	100,5	99,5	100,5	100,5
Pris	øre/dag	☐		1757			2920			1750			1129	
Foderoptagelse	Fylde L.	☒	8,1	8,3	8,3	7,2	7,2	7,4	6,7	6,7	6,9	5,6	5,6	5,8
Tyggetid	min./kg...	☐	28	46		28	65		28	86		28	98	
Magnesium	g/dag	☐	43	44		16	476		16	212		15	88	
Fosfor	g/dag	☐	75	90		27	370		29	172		27	78	
Calcium	g/dag	☐	120	137		35	1277		38	576		35	243	
Stivelse	g/kg TS	☐		49			7			9			10	
NDF	g/kg TS	☐		374			415			556			637	
Fedtsyrer	g/kg TS	☒	20	20	45	5	5	45	5	6	45	5	7	45
PBV	g/kg TS	☒	15	38	40	0	0	40	0	0	40	0	0	40
Kraftfoder	kg TS/...	☐		2,5			9,9			5,4			3,2	
Tørstof	kg TS/...	☒		21,1			19,2			15,8			13,0	
Energioptagelse	MJ/dag	☐		148,2			52,5			55,6			51,9	
Vombelastning	g/kg N...	☒		0,53	1,00		0,15	1,00		0,15	1,00		0,14	1,00

◀ ▶

Vis Min/Max   Vis fodermidler i Kg/Gram

Löpnr
 Plats nr
 Grupp nr
 Fst alt nr

Mål Sen provmj
 Avk kg mjölk
 Fett %
 Protein %
 Avk kg ECM

Ras nr
 Vikt kg
 Vuxenvikt kg
 1:a k tillägg kg
 Tillägg 1:a Dr

Mjölpris öre/kg ECM
 Stall: Lösdrift - varm Bete: Motion
 Utfodring, grf: Blandat i grovfoder, allt
 kr: Begränsad giva - individ

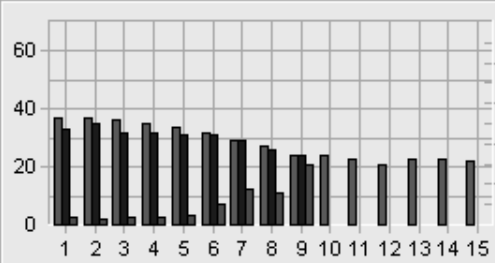
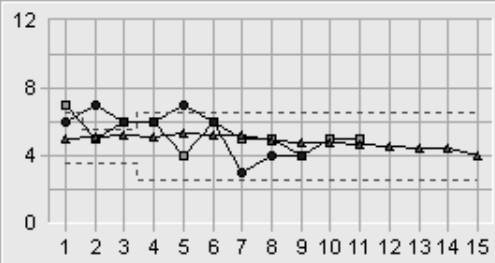
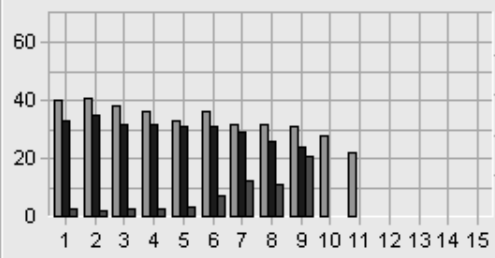
Hull
 Hulländr/dag
 Vikt/hullp kg
 Lakt nr
 Lakt dag
 Dräkt dag

Fodermedels identitet	Giva kg	Lås	Min kg	Max kg
1-1-1	0,00	☐		
6-240-1	16,02	☐		
6-308-1	0,00	☐		
6-386-1	0,23	☐		
14-200-1	0,00	☐	0,00	
14-205-1	0,58	☐		

Sen kalvn
 Utslagsko
 Brunst
 Ins/bet
 Ins/bet nr **Dr**
 Sinlagd
 Ber kalvn
 Utgången

Produktionstal %

Anteckning

	Sen period	Sen 12	Bes S12
Mjolk-foder kr/dag	63	44	46
Foder öre/kg ECM		79	74
Energi % av norm	0	91	89

Sen beräkning **Opt**

Fettsyror, g/kg TS	20
NDF, g/kg TS	421
Vomnedbrut, g/kg NDF	0,39
Fyllnadsvä, FVL	7
Energibala, %	100,5
AAT-NEL kv, g/MJ	14,2
Proteinbal, g/kg TS	36
Totalpris, öre/d	1370
Stärkelse, g/kg TS	1
Magnesium, g/d	35
Tuggningst, min/kg TS	53
Förväntad, g/d	796
Förväntad, kg/d	24,1
Råprotein, g/kg TS	175
Förväntad, öre/d	4853
Proteinbal, g/d	602
Torrsubst, kg TS/d	16,8
Kraftfoder, kg TS/d	0,6
Nettoenergi, MJ/dag	114,7
AAT-balans, %	91,5

NorFor

Nordic Feed Evaluation System

Det vil bli godt å være mjølkeku i Norden - Það verður gaman að vera norræn mjólkurkýr –

svensk **mjök**
SWEDISH DAIRY ASSOCIATION
DANSK · KVÆG

NorFor

Nordisk Formiddelvurderings System

DANSK · KVÆG

svensk mjölk
SWEDISH DAIRY ASSOCIATION

